

TONEELGROEP STAN FRIST DE HAROLD PINTER-KLASSIEKER 'BEDROG' OP

De leugen van het geheugen

Met 'Bedrog' haalt Stan een klassieker van stal. Wat een reeks banale gesprekken lijkt, is een gelaagde voorstelling over waarheid en leugen.

VAN ONZE MEDEWERKER

WOUTER HILLAERT

ANTWERPEN | Het mooiste aan *Bedrog* van TG Stan is wat er achteraf van overblijft: een troepje wijnglazen, bierglazen, whiskyglazen, cognacglazen op de podiumrand. Halfvol zijn ze nog. Of halfleeg? Ze zijn steeds talrijker geworden, maar voor hun drinkers steeds minder gaan betekenen. Dat is wat tijd doet met het leven. Steeds meer alledaagse prullen blijven over, terwijl de meer betekenisvolle dingen zijn vervlogen. *Bedrog*, Harold Pinters klassieker uit 1978, is het relaas van een overspelgeschiedenis tussen de getrouwde Emma en de literair agent Jerry, de beste vriend van Emma's echtgenoot Robert en ook uitgever. Later bleek dat deze ménage à trois op ware feiten is gebaseerd: Pinters eigen affaire met de tv-presentatrice Joan Bakewell.

Pinter schuift elk moreel vraagstuk opzij om in te zoomen op het kleine bedrog in de wisselende dialogen tussen twee of drie personages. Wie weet wat? Wie weet wat wie weet? Het gaat om de bedoelingen achter de woorden en ieders onzekerheden daarover. Wat is waar, wat verwrongen? Dat er een ultieme waarheid zou bestaan, blijkt nog het grootste levensbedrog.

In zijn kern gaat *Bedrog* immers over de leugen van het geheugen.



In 'Bedrog' worden de glazen steeds talrijker, maar ze gaan voor de vrienden Robby Cleiren (l.) en Frank Vercruyssen (r.) steeds minder betekenen. © rr

Zo heeft Pinter de chronologie van zijn stuk simpelweg omgedraaid. De eerste scène is de laatste ontmoeting tussen Jerry en Emma. En de laatste scène toont hun eerste liefdescontact, negen jaar voordien. Het heden voorspelt het verleden: terwijl de voorstelling vooruitgaat, keert het stuk in de tijd terug. De herhaalde anekdotes, waarop Pinter zijn verhaallijntje spant, krijgen steeds weer een andere lading. Van zo'n rijkdom aan betekenissen

**Wie weet wat?
En wie weet
wie wat weet?**

in wat nochtans een reeks banale gesprekken lijkt, kan je op scène flink in de knoop raken. Jolente De Keersmaecker, Frank Vercruyssen en de gastacteur Robby Cleiren

kiezen voor de meest eenvoudige aanpak: gewoon fris spelen wat er staat, en alle complexiteit overlaten aan de natuurlijke suggestie van het moment.

Naïef en argeloos

Een toon hebben ze wel bepaald. Anders dan de koele weemoed die Peter Van Kraaij in 2005 bij Toneelgroep Amsterdam aan het stuk gaf, regeert een montere, bijna naïeve argeloosheid. Zeker De Keersmaecker charmeert met haar

bijna meisjesachtige verwondering.

Nee, deze personages bedriegen elkaar niet. Ze kampen met het bedrog van het leven zelf: het is vergankelijk, ongrijpbaar, ijl in zijn liefdesbelofte. Maar daarover treuren hoeft niet.

'Bedrog' van TG Stan
27 en 28 oktober in de Kaaistudio's,
Brussel (02/201.59.59), daarna op
reis tot 17 december.

★★★★☆